



~~WAAROM???~~

~~DAAROM!!!~~



*OVER VRAGEN
VAN KINDEREN*

WAAROM ...??? DAAROM...!!!

Soms sta je met je mond vol tanden, wanneer je kind je met een vraag overvalt. "Waarom zijn de bomen groen?", "Waarom regent het vandaag?" "Waarom... waarom..., steeds weer waarom.

De tijd dat je kind nog niet kon praten is voorbij. Toen moest je de vragen van het gezicht van je kind lezen; of opmaken uit het huilen of het zwaaien met de armen en benen.

Maar als kinderen eenmaal kunnen praten, komen er vragen: steeds meer en steeds diepergaande vragen. De vraagperiode begint bij ongeveer 3 jaar. Daar zou eigenlijk nooit een eind aan moeten komen, maar de befaamde waaromvragen spelen zich met name af in de kleuterperiode tussen 3 en 5 jaar.

Er zijn zoveel vragen, waarop we soms de antwoorden niet weten. En als we die wel weten, moeten we bedenken met welk antwoord we het best kunnen komen.

Op de vraag "Waarom zijn de bomen groen?" zijn zoveel antwoorden te geven, afhankelijk van welke bril je opzet. Je kunt een antwoord uit de biologieles geven, maar waarschijnlijk is dat voor de jongsten nog te vroeg; of het antwoord van een kunstenaar over de veelheid en de schoonheid van kleuren in de natuur; of misschien wil je wel een gelovig antwoord geven over God die de aarde gemaakt heeft met zoveel kleuren.

Kinderen willen de wereld om hen heen leren begrijpen. En bij wie kunnen ze dan beter terecht dan bij hun eigen vader of moeder? Als ouder word je steeds weer uitgedaagd om een passend antwoord te geven. Wat vraagt mijn kind nu eigenlijk? Welk antwoord is hier op zijn plaats? Je zoekt een antwoord dat past bij de vraag van je kind en bij wat je kind kan begrijpen. Dat lijkt heel logisch, maar er zijn toch vragen waar je zelf ook even stil van wordt en niet meer weet wat te antwoorden.

GELOOFSVRAGEN

Wanneer het vragen rond het geloof betreft, hoor je van veel ouders dat ze dan niet weten wat ze moeten antwoorden. Het zijn juist de vragen, die voor jezelf ook nog een vraag zijn en die steeds opnieuw als vraag opduiken. Geloofsvragen of levensvragen hebben mensen al eeuwenlang beziggehouden.

Hoe bijzonder is het dan om te zien dat ook een klein kind die vragen al begint te stellen. Daar kun je je over verwonderen. Het is verbazingwekkend dat kinderen vanaf 3 jaar al zulke diepzinnige vragen kunnen stellen. Het was vanzelfsprekender geweest als ze eerst vragen zouden stellen over concrete en zichtbare dingen en pas later die diepe vragen over oorsprong van het leven, leven en dood, God en het lijden. Het is ongelooflijk dat een vierjarig kind die vragen al oppakt. Die periode van 3-6 jaar is een unieke periode: de vragen zullen later nooit meer met de argeloze ontvankelijkheid van een kind gesteld worden. In de puberteit komen de vragen weliswaar opnieuw naar boven, maar dan op een andere wijze.

GELOOFSVRAGEN EN LEVENSVRAGEN

Het grote geheel van geloofsvragen en levensvragen van mensen zou je als volgt kunnen onderverdelen. De vragen die kinderen zouden kunnen stellen staan erbij geschreven.

1. Vragen over de natuur, schepping en de mens

Waarom zijn er bloemen?

Hoe is de sneeuw gemaakt?

Hoe heeft God dan zo'n grote, hete zon kunnen maken?

Waar was ik voor ik geboren werd?

Als God er was vóórdat de wereld gemaakt was, waar liep Hij dan op?

2. *Vragen over God*

Is God een mens? - Nee. - Is God wel eens mens geworden en toen God geworden?

Heeft God voeten?

Hoe ziet God eruit?

Hoe kan het nou dat God in de hemel is?

Je kunt toch niet in de lucht zitten; daar is toch geen grond onder de voeten?

3. *Vragen over Jezus*

Waarom denken we er altijd aan dat Jezus geboren is?

Had Jezus een baard?

Is Jezus een tovenaars, dat hij blinden weer kan laten zien?

Waarom hebben de mensen Jezus gedood?

4. *Vragen over ongeluk en lijden*

God kan toch alles, waarom zorgt hij dan niet dat ik niet meer ziek ben en weer buiten kan spelen?

Waarom ging dat baby-tje dood; die was toch nog niet oud?

Waarom kan dat jongetje niet meer lopen?

5. *Vragen over alles waf vergankelijk is, over de dood en daarna*

Waarom moeten alle mensen dood gaan?

Papa, als jij dood gaat, waar ben ik dan?

Hoe is dat eigenlijk als je dood bent?

Ziet opa ons vanuit de hemel?

DAAR VRAAG JE ME WAT...

Als je over de eerste verbazing heen bent, dat je kind zo'n vraag stelt, kun je in je reactie de volgende afweging maken:

1. Wat zit er achter deze vraag? Hoe denkt mijn kind?

Je kijkt dan vooral naar het kind en naar de ontwikkeling van het kind tot dan toe (ontwikkelingspsychologische invalshoek)

2. Hoe stel ik mezelf op tegenover deze vraag?

Hier gaat het over je eigen antwoorden of grote vragen (theologische invalshoek).

3. Welk antwoord geef ik mijn kind?

Dit is de afweging tussen de vele grote antwoorden die mogelijk zijn op de vraag van je kind: hoeveel zal ik mijn kind vertellen van alle antwoorden die er door mensen verzameld zijn? (pedagogische invalshoek)

Vergelijk bijv. de verschillende antwoorden die mogelijk zijn op de vraag "Waarom zijn de bomen groen?" in de eerste alinea.

4. Hoe zou dit antwoord bi mijn kind overkomen?

Dit is een soort controlevraag om je bewust te worden van de mogelijke gevolgen van een antwoord bij een kind.

Je bent nooit echt voorbereid op vragen van kinderen. Maar je kunt wel je houding bepalen hoe je wilt reageren. Dat sommige ouders schrikken van een vraag als "Wie maakt dat je ziek wordt: doet God dat?", kan verschillende redenen hebben. Bij de ene ouder heeft de schrik te maken met het eerste punt: die had niet verwacht dat het kind nu al met zulke vragen zou komen: "Is het niet veel te jong om met zo'n vraag te komen?" Bij de ander kan de schrik eerder met punt 2 te maken hebben: ze hebben hun eigen antwoorden op die vraag niet duidelijk en hebben nooit zo over God nagedacht.

DE VRAAG BLIJFT

Deze tekst is niet bedoeld om dé antwoorden op de grote vragen aan te reiken. Het vinden en zoeken van eigen antwoorden staat voorop. Eerder is het belangrijk om een eigen houding te kunnen bepalen ten opzichte van je kind, dat met de vragen bij je komt. Die houding ten opzichte van de vragen van je kind is samen te vatten als: met het kind de vraag stellen. Dat is iets anders dan meteen een antwoord geven.

• *Wat denk je zelf?*

Een eerste reactie zou kunnen zijn aan je kind te vragen: "Wat denk je zelf?" Niet om de vraag weg te wimpelen, maar om kinderen aan te zetten tot eigen antwoorden. Want kinderen zijn zelf tot de mooiste en meest diepgaande antwoorden in staat. Je zult verrast staan door gedachten van je kind waar je zelf nooit op was gekomen. Je kind zal zich gewaardeerd voelen als het hoort: "Wat goed bedacht! Zo had ik het nog niet bekeken." Soms hebben kinderen genoeg aan een eigen voorlopig antwoord, vooral als ze merken dat jij als ouder het ook een mooi antwoord vindt. Zo niet, dan komen ze later terug. En dan is het nog vroeg genoeg om te vertellen hoe je er zelf over denkt.

• *Laat de vraag nog maar even een vraag blijven.*

Het antwoord hoeft er niet meteen te zijn. Als het kind de indruk krijgt dat grote mensen op alle vragen een antwoord hebben, dan kan dat leiden tot een instelling dat alles verklaarbaar is en dat er niets te vragen overblijft. Laat het kind weten dat jij de vraag, die het je voorlegt, een goede vraag vindt of een moeilijke vraag, die je zeer de moeite waard vindt en waar je zelf ook al lang over nadenkt. Voor het kind is het wezenlijk te ervaren dat ouders voor zijn vragen opstaan en op het kind in wil gaan.

- ***Wat zit er achter de vraag?***

De vraag kan ook meer inhouden dan het kind in die ene vraag kan verwoorden. Waarom komt je kind met de vraag "Kan God alles horen en alles zien?". Je zou dan door kunnen vragen, bijv. "Hoe bedoel je dat?", "Hoe kom je daarbij?" of "Wat zou je ervan vinden als God alles kon horen en zien?" Het is heel goed mogelijk dat je kind zich onveilig zou voelen als God alles kan zien. Daar kom je achter als je doorvraagt. Als je kind ergens mee zit, kan dat in zo'n vraag naar boven komen. Je weet niet precies wat je kind bedoelt. Probeer daar achter te komen.

- ***Een eerlijk antwoord***

Als je eraan toe bent om je kind een antwoord te geven op de vraag, vertel dan zoveel als je zelf gelooft. Laat ook weten dat het voor jezelf misschien nog niet helemaal duidelijk is. Het is belangrijk dat kinderen ervaren dat er vragen zijn waar ook grote mensen niet zomaar een antwoord op kunnen geven en dat het antwoord een persoonlijk antwoord is. "Wij weten het niet. Dat is voor mensen nog een geheim. Maar ik denk er ook vaak over na. Voor mij is het zo ongeveer...". Met die houding daag je kinderen uit om hun eigen persoonlijke antwoord te zoeken. Vanzelfsprekend moet ook de onwetendheid, die je toont, eerlijk zijn. Antwoord niet meer dan het kind vraagt.

OEROUDE ANTWOORDEN OP GROTE VRAGEN

De grote vragen van kinderen kun je ook tegemoet komen met eeuwenoude handelingen, die cirkelen om het geheim, zoals:

- ***Een verhaal vertellen uit de Bijbel***

Er zijn ook prentenboeken en verhalen waarin de vraag treffend verwoord;

- ***Een gelijkenis of vergelijking gebruiken***

Bijvoorbeeld bij de vraag "Waar is God? Heb je God al een keer gezien?" of "Houdt God van ons?" kun je in een vergelijking iets over God zeggen: "We kunnen God niet zien. Dat is net zoiets als dat jij me soms niet ziet als ik ga werken. Maar toch weet je dat ik van je houd."

- ***Symbolen gebruiken***

Wanneer een kind zich bijvoorbeeld afvraagt of iets ooit wel af komt of ooit weer goed komt zou je met een zaadje of korreltje uit het brood in je hand kunnen vertellen dat je nog niet precies weet hoe het verder zal gaan, maar dat je erop vertrouwt dat er iets moois zal groeien, net zoals uit het kleine zaadje een mooie bloem kan groeien, ook al zien we dat nu nog niet.

- ***Bidden***

In het gebed richt je je tot God om de grote vragen te delen.



HH. Franciscus en Clara parochie